

Een aparte aanpak? De opvang van ex-onthaalklassers in het reguliere secundair onderwijs.

1 november 2002

Auteur: Griet Ramaut

Volume: 32

Nummer: 2

Pagina's: 3-21

Documenten

- [vonk_jrg32_017.pdf](#)

een aparte aanpak de opvang van ex onthaalklassers in het reguliere secundair onderwijs griet ramaut het huidige onthaalbeleid voorziet de mogelijkheid om anderstalige nieuwkomers die pas in belgie zijn aangekomen en nog geen onderwijs in het nederlands hebben gevolgd gedurende een jaar op te vangen in een onthaalklas i een scholenge meenschap kan een onthaalklas stamen vanaf minimum 25 anderstalige nieuwkome rs positief aan deze regeling is dat er meer dan vroeger ingespeeld kan wor den op lokale noden en dat een grotere spreading van de opvang over vlaanderen mogelijk is waardoor minder anderstalige nieuwkomers vanaf de eerste dag in een reguliere klas terecht komen dat is een goede zaak want een anderstalige nieuw komer is zeker in de beginperiode het meest gebaat bij een gespecialiseerde opvang in de onthaalklas van de onthaalklas naar een men te veel anderstalige nieuwkomers na reguliere klas het onthaaljaar door naar het beroeps of ti buitengewoon onderwijs of haken ze na een tijdje of in het reguliere onderwijs n de onthaalklas kunnen de andersta lige nieuwkomers zich gedurende een een van de oorzaken hiervoor ligt bij de kalender jaar voorbereiden op de door grote kloof tussen wat ex onthaalklassers2 stroming naar het reguliere onderwijs veel aan vaardigheden kennis en attitudes mee onthaalscholen hebben in de loop van de brengen vanuit de onthaalklas en wat van jaren de nodige expertise opgebouwd en hen verwacht wordt in het worden daarbij ondersteund door het reguliere onderwijs een de middenmoot steunpunt nt2 leuven en ico gent met inhaalmanoeuvre van 66n van ex onthaal vorming en lesmateriaal anderstalige nieuw jaar geeft hen de kans om klassers heeft ook komers lijken zich over het algemeen goed de nodige taalvaardigheid na het onthaaljaar te voelen in de onthaalklas het is voor hen en schoolse vaardighe hood aan extra een veilige en gestructureerde omgeving den te ontwikkelen om in ondersteuning en waarin ze nederlands leren hun aanwezige een reguliere klas te func begeleiding vaardigheden verder kunnen ontwikkelen en tioneren maar ook na dat vertrouwd raken met

ons onderwijssysteem ene onthaaljaar is bij velen en onze samenleving de overgang van de de behoefte aan verdere ondersteuning en onthaalklas naar een reguliere klas blijkt ech begeleiding grout sommige ex onthaalklas ter een belangrijk knelpunt nog steeds stro sers slagen er wonderwel in om deze kloof nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang te overbruggen omdat ze bijvoorbeeld kun uitgangspunt de ex nen terugvallen op een stabiele gezinssitu onthaalklasser onthalen atie en een goede vooropleiding bij deze leerlingen stellen zich geen noemenswaardige een kijkje in een aantal reguliere klassen ge problemen sommigen onder hen preste waar anderstalige nieuwkomers vanaf de ren zelfs beter dan reguliere leerlingen maar eerste dag worden opgevangen omdat er zonder ex onthaalklassers te willen proble in de buurt geen onthaalschool aanwezig is matiseren moeten we constateren dat de of de capaciteit te laag is leert ons het middenmoot van ex onthaalklassers ook na volgende hoewel deze leerkrachten vinden het onthaaljaar hood heeft aan extra onder dat de anderstalige nieuwkomers meer bast steuning en begeleiding over deze groep zouden hebben bij onthaalonderwijs wil ik het in dit artikel³ vooral hebben omdat ervaren ze dat de leerlingen snel zaken de vraag naar ondersteuning zich het oppikken uit de reguliere lessen zeker na scherpst aftekent bij hen de eerste drie maanden en vooral in praktijkgerichte lessen bovendien verloopt extra zorg en ondersteuning heeft hoofdza de integratie met de leeftijdgenoten vrij vlot kelijk te maken met taalvaardigheid neder veel van deze leerkrachten zijn dan ook van lands maar ex onthaalklassers kunnen ook mening dat de opvang van anderstalige noden ondervinden op emotioneel of sociaal nieuwkomers idealiter op een meer flexibele vlak beschikken niet over de vooronderstel manier zou moeten kunnen gebeuren dan de studievevaardigheden of voorkennis bij nu het geval is sommige nieuwkomers bepaalde vakken hoe ga je daar als leer zouden veel sneller moeten kunnen door kracht mee om hoe kan je deze leerlingen stromen naar een reguliere klas anderen beter bij de lessen betrekken vraagt het zouden afhankelijk van hun behoeften een aparte aanpak welke acties of initiatie gedurende een langere tijd ondersteund ven zijn verder mogelijk moeten kunnen worden het is opvallend vanuit de school voor dat deze leerkrachten die in andere wanneer na dat heel wat leerkrachten in omstandigheden werken dan leerkrachten ene jaar onthaal vlaanderen zijn deze vra die ex onthaalklassers opvangen zich vanaf onderwijs voor de gen niet nieuw in hun de eerste dag medeverantwoordelijk voelen anderstalige concrete klas en school voor de opvang van de anderstalige nieuw nieuwkomers geen praktijk zoeken ze naar komers dat is uiteraard niet verwonderlijk breder vangnet manieren om de opvang ze beseffen zeer goed dat ze indien ze wordt voetzien zal van ex onthaalklassers zo geen inspanningen leveren de anderstalige dit min weerslag zinvol mogelijk te maken nieuwkomer heel wat kansen ontzeggen hebben op hun lk wil in dit artikel dan ook de context waarin ze nieuwkomers opvan verdere school vooral putten uit hun con gen is daarom zeer pregnant loopbaan crete ervaringen en initia tieven om van daaruit aan de context waarin ex onthaalklassers dachtspunten en voorstellen te formuleren terecht komen is in feite even pregnant wan voor de klas en schoolpraktijk en voor het neer na dat ene jaar onthaalonderwijs voor beleid de voorbeelden getuigenissen en de anderstalige nieuwkomers geen breder observaties haal

ik uit een kleinschalig actie vangnet wordt voorzien zal dit zijn weerslag onderzoek bij reguliere leerkrachten met hebben op hun verdere schoolloopbaan de anderstalige nieuwkomers in de klas4 opvang van anderstalige nieuwkomers is 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 lange tijd benaderd als een exclusieve ver een andere aanpak in de klas antwoordelijkheid van de onthaalleerkrach ten deels omdat het beleid aparte voorzie mogelijkheden voor ondersteuning ningen fret voor het onthaalonderwijs deels mn ex onthaalklassers omdat daze opvang grotendeels los van het reguliere onderwijs gebeurt in realiteit zien je hoe niet per se een taalleerkracht of we echter dat de inspanningen die reguliere ervaren nt2 leerkracht te zijn om ex ont leerkrachten en scholen leveren om ex ont haalklassers de ondersteuning te kunnen haalklassers op hun beurt te onthalen zeer geven die ze vaak broodnodig hebben positief zijn zowel voor de leerlingen als voor meestal slagen leerkrachten erin om op een de leerkrachten het veronderstelt een open zeer bescheiden manier vanuit hun experti intentionaliteit men voelt zich mee verant se en ervaring als leerkracht een aantal woordelijk voor de opvang van de nieuwko minimale steuntjes te bieden zodat de ex mers men wil niet dat ze er voor spek en onthaalklassers beter kunnen volgen lk zet bonen bijzitten men wil hen maximale leer een aantal mogelijkheden op een rijtje die kansen geven wanneer dit het uitgangspunt het meest voor de hand liggen omdat ze is van waaruit je als leerkracht vertrekt is de beenextra voorbereiding vragen en eigenlijk volgende vraag hoe pak je het dan aan in de op elke les kunnen worden geent ter illus klas tratie een fragment uit een lesobservatie illustratie 1 fragment uit een lesobservatie stan is een anderstalige nieuwkomer uit rusland in het vierde jaar handel de leer kracht nederlands geeft een inleiding op een les over dierenverhalen stan zit op de eerste rij tussen twee jongens de leerkracht staat tijdens de les steeds in de buurt van stan op die manier kan ze nagaan of stan de les volgt of hij notities neemt en begrijpt wat er gezegd wordt bij het begin van de les zegt de leerkracht dat ze alle maal een klein stukje papier nodig hebben tussen het geroezemoes door herhaalt ze voor stan een klein stukje papier ze vraagt vervolgens aan de leerlingen of ze weten wat reïncarnatie is een leerling antwoordt je kan herboren worden en de leerkracht vult aan inderdaad je kan herboren worden en je komt terug in een andere gedaante daarna geeft ze hen een opdracht ills welk dier wil je terugkomen en waarom terwijl de leerlingen dit opschrijven legt de leerkracht aan stan nog eens uit wat reïncarnatie is en geeft ze nog eens aan wat hij moet doen leerkracht tegen stan reïncarnatie begrijp je dat stan schudt zijn hoofd als je dood bent dat je kan terugkomen als een dier stan aarzelt ja stan knikt ills welk dier zou jtj willen terugkomen stan knikt kijkt wat om zich heen gluurt op het blad van zijn buur en neemt vervolgens zijn woordenboek russisch nederlands om iets op te zoeken na enkele minuten vraagt de leerkracht een reactie van de leerlingen ze gaat de rijen of zodat ieder een aan de beurt komt de leerkracht vraagt ook aan stan wat hij zou willen zijn w nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang lk stan stan een vogel lk een vogel waarom stan zij kunnen vliegen lk je wil vliegen waar wil je naartoe vliegen stan naar boven andere leerlingen lachen stan ook ietwat verlegen de leer kracht wacht even tot het weer stil is lk jij wil vliegen naar waar jtj wil stilte wil je daarom een vogel zijn stilte om de vrijheid stilte je wil vrij

zijn reizen weggaan vluchten stan knikt vluchten na het inleidend gesprek kijken de leerlingen naar een videofragment uit jungle book ze krijgen vooraf de opdracht om bij elk dier uit het fragment te achterhalen welke eigenschappen het heeft dit wordt achteraf besproken en op het bord geno teerd stan komt als eerste aan de beurt de eigenschappen van de dieren worden op het bord geschreven o a chagrijnig verantwoordelijkheidszin vervolgens moe ten de leerlingen een tekst lezen in hun schoolboek over jungle book waarin de figuur van de slang centraal staat stan zoekt ijverig woorden op in zijn woorden boek de leerkracht moedigt hem aan duid de moeilijke woorden aan die je niet begijpe de vragen bij de tekst worden klassikaal opgelost en op het bord genoteerd woorden als personificatie verschijnen op het bord stan schrijft de antwoorden over van het bord uit bovens- taande observatie blijkt dat de opdracht gekregen hebben ze gebruikt leerkracht moeite doet om stan bij de les te daarbij geen andere organisatievormen dan be- trekken ze doet dat hoofdzakelijk door ze gewoonlijk zou doen in onderstaand hem extra uitleg te geven hem een verta schema⁵ heb ik aangegeven van welke lend woordenboek te laten raadplegen en mogelijke interventies de leerkracht gebruik hem zoveel mogelijk aan de beurt te laten maakt om stan te ondersteunen dit zijn zodat ze kan nagaan wat hij begrepen interventies die ook op een zaakvak of heeft extra uitleg geven gebeurt meestal op praktijkles kunnen worden toegepast een moment dat de andere leerlingen een 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 sche- ma interventies door de leerkracht om de anderstalige nieuwkomer to ondersteu- nen interventies door de leerkracht op vlak van contextualisering voorbeelden de leerkracht visualiseert met afbeeldingen gebruik videofragment de leerkracht visu- aliseert met gebaren juiste paging in tekstboek tonen de leerkracht visualiseert met concrete voor werpen de leerkracht vraagt de anderstalige nieuwko mer naar eigen ervaringen de leerkracht peilt naar de voorkennis van de anderstalige nieuwkomer de leerkracht herhaalt instructie mededeling instructie herhalen bij opdracht extra uitleg vraag bij reincamatie de leerkracht laat info opzoeken in ei- gen taal vertalend woordenboek gebruiken de leerkracht laat iets vertalen in ei- gen taal de leerkracht vertaalt iets in tussentaal andere woorden op het bord noteren op vlak van de taak voorbeelden de leerkracht vraagt een niet verbale re- actie b v aanwijzen aankruisen de leerkracht vraagt een beperkte talige reac tie b v hummer opschrijven ja nee ant woord de leerkracht vraagt een mondelinge i p v schriftelijke reactie de leerkracht geeft gesloten vragen i p v open gesloten vragen bij waarom van keuze bij vragen b v meerkeuzevraag meer gerichte reincamatie vraag de leerkracht leest zelf een tekst voor aan hele klas of aan de anderstalige nieuwkomer andere moeilijke woorden aanduiden in de tekst op vlak van organ- isatie voorbeelden de leerkracht laat de anderstalige nieuw komer samenwerken met een meer gevorder de leerling de leerkracht stelt een mentor aan voor de an- derstalige nieuwkomer de leerkracht schakelt een andere leerkracht in andere de leerkracht stoat in buurt van de anderstalige nieuwkomer hij zit naast sterkere leerlingen nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang init de interventies van de leerkracht illustreren een context die een en ander concreter haar intentie om de nieuwkomer bij de les te maakt meer vulling geeft gevolg is dat de betrekken an- derzijds uit deze leerkracht nieuwkomer over nog meer moeilijke woor ook haar

bezorgdheid dat ze toch niet te den struikelt nog vaker zijn woordenboek veel kan focussen op de nieuwkomer dat erbij moet halen en vervolgens nog meer zou de andere leerlingen afleiden achterop hinkt qua tempo bovendien zou deze leerling zich gevisieerd kunnen voelen wanneer ze stilstaat bij het bovenstaande observatie last enerzijds zien bier dat stan kiest bij de opdracht rond rein dat er heel wat mogelijkheden bestaan om camatie loopt ze bijna in deze val meer op een eenvoudige manier nieuwkomers bij dan bij de andere leerlingen staat ze stil bij de les te betrekken anderzijds geeft het het waarom van zijn keuze enerzijds doet ook aan dat goedbedoelde interventies toch ze dat vanuit een heel terechte bekommer op een of andere manier hun doel kunnen nis anderzijds neemt ze daardoor de voorbischieten omdat een aantal mogelijk nieuwkomer heel expliciet in haar vizier en heden zoals groepswork of daadwerkelijke riskeert ze hem op die manier te stigmatisatie contextuele ondersteuning onbenut blijven ren een opvallende afwezigheid in deze les vanuit dit oogpunt is het zinvol om na te is paar of groepswork de leerlingen beant gaan wanneer bovenstaande interventies woorden de meeste vragen klassikaal er is maximaal kunnen renderen voor ex onthaal weinig tijd voorzien om met elkaar te over klassers zodat goedbedoelde inspanningen leggen of samen te werken gevolg daarvan geen slag in het water zijn maar effectief is dat stan maar ook heel wat andere leer het leerpotentieel voor deze leerlingen ver lingen niet mee zijn ze schrijven de ant groten woorden van het bord zonder ze echt te hoeven begrijpen een krachtige leeromgeving scheppen een les geschiedenis je kan je afvragen hoeveel stan daadwerkelijk begrepen heeft van de talloze woor bij wijze van voorbeeld geef ik drie manieren den die op het bord staan het bekijken van om een les geschiedenis over feodaliteit op de video en de koppeling van de eigen te zetten bedoeling van de les is om de schappen aan de beelden op de video leerlingen inzicht te geven in wat feodaliteit maakt zeker heel wat duidelijk ook al betekent en hoe het is ontstaan 6 bij deze begrijpt stan niet wat chagrijnig of verant lesopzetten is nog geen rekening gehouden woordelijkheidsgedoele betekenen hij kan met de ex onthaalklassers in de klas lees deze eigenschappen wel enigszins linken eerst volgende voorbeelden en tracht je tel met de beelden van de panter in het video kens voor te stellen wat de leerkracht doet fragment deze visuele context is een niet te en hoe de leerlingen reageren ga vervol onderschatten ondersteuning voor de gens bij jezelf na welke lesopzet volgens jou nieuwkomer moeilijker ligt het bij de extra de meeste kansen biedt aan ex onthaal uitleg van de leerkracht over reïncarnatie er klassers om bepaalde vakdoelstellingen te is weinig garantie dat stan effectief deze uit bereiken en hun taalvaardigheid verder te leg heeft begrepen de boodschap is ab ontwikkelen en waarom stract geformuleerd want niet ingebed in 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 illustratie 2 drie lessen over feodaliteit leerkracht 1 heeft vooraf de volgende uitspraak op het bord gebracht door de feodaliteit raakt europa bij het begin van de 9de eeuw erg verbrokkeld de leerlingen moeten aangeven welk woord ze daarin niet begrijpen en komen onvermijdelijk uit bij feodaliteit de leerkracht brengt de leerlingen ertoe de vragen te stellen die ze bij elk historisch begrip gewoon zijn te stellen wat is feodaliteit hoe is het ontstaan wat waren de gevolgen ervan om die vragen te beantwoorden bekijken de leerlingen kaarten in de historische atlas waarop de in-

vallen van noormannen arabieren en hongaren staan afgebeeld en lezen ze samen met de leerkracht een tekst uit het leerboek die de plichten opsomt van leenheer en leenman t a v elkaar dat gebeurt in bewoordingen als de leenheer moet zijn vazal beschermen en hem de nodige middelen verschaffen om in zijn levens onderhoud te voorzien en de leenman is zijn leenheer getrouwheid bijstand en raad verschuldigd na elke passage stelt de leerkracht vragen om de verschillende plichten op een rijtje te krijgen ze laat die vragen beantwoorden door leerlingen die hun vinger opsteken in hun antwoord gebruiken de leerlingen de bewoordingen van de tekst woorden als levensonderhoud bijstand en getrouwheid worden op dat moment door de leerkracht toegelicht nadien vullen de leerlingen in hun werkboek een voorgestructureerd schema aan met een kolom voor leenheer en een voor leenman dat de leerkracht zelf ook op het bord aanbrengt en invult voor de overhoring tijdens de volgende les is het dit schema dat de leerlingen moeten instuderen leerkracht 2 begint de les door te verwijzen naar de tijdband die aan het bord hangt de klas is toegekomen aan de periode van de middeleeuwen weten de leerlingen hoe lang die ongeveer hebben geduurd wat weten ze zoal over de middeleeuwen er komt een gesprek tot stand waaraan iedereen die wat te vertellen heeft kan deel nemen de leerkracht schrijft daarbij een aantal relevante termen op het bord licht ze toe of laat leerlingen de betekenis ervan uitleggen dan neemt de leerkracht het woord hij vertelt over het leeuwenkasteel en brengt daarbij de begrippen ridder graaf koning e d aan alsook leenheer en leenman hij legt uit wat het verschil is tussen een leenheer en een leenman en wat hun plichten zijn tegenover elkaar zo komt hij ten slotte uit bij de term feodaliteit die hij omstandig uitlegt als een gevolg van bepaalde historische omstandigheden de invallen van noormannen van arabieren en van hongaren hij verwijst de leerlingen naar een tekst in het leerboek de tekst geeft een overzicht over het verschijnsel feodaliteit hoe het ontstond en wat het gevolg ervan was nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang nw namelijk de grote politieke verbrokkeling zich baserend op de tekst moeten de leerlingen in viertallen een aantal vragen over het verschijnsel feodaliteit beantwoorden de opdracht wordt klassikaal besproken de geleverde antwoorden worden naast de door de leerkracht gewenste antwoorden gelegd ten slotte krijgen de leerlingen een individuele schrijfofdracht waarin ze een dag uit het leven van een ridder moeten beschrijven die zijn leenheer op bezoek krijgt ze mogen zich daarbij baseren op de afbeeldingen die de leerkracht uitdeelt aan het eind van de les in de tekst moet de vaktaal worden gebruikt die in de les aan de orde is gekomen leerkracht 3 legt de leerlingen een hele reeks afbeeldingen uit het dagelijks leven van de middeleeuwen voor genre zo leefde men in de middeleeuwen die worden klassikaal beschreven 14 at zien we dan stelt de leerkracht de vraag wanneer en waar deze mensen geleefd zouden hebben nadat de term middeleeuwen is gevallen vraagt de leerkracht wat de leerlingen nog weten over die periode het dagelijks leven in de middeleeuwen wonen werken kleding vervoer en ten slotte ook de structuur van de samenleving komen aan de orde tijdens de klassikale brainstorm stuurt de leerkracht bij waar nodig in aansluiting op dit gesprek brengt de leerkracht de termen leenheer en leenman aan waarvoor zouden die termen staan dat moeten de leerlingen zelf uitzoeken door een aantal teksten te

lezen ze moeten daarbij samenwerken in tweetallen en de richt vragen op het bord proberen te beantwoorden het zoekwerk van de groepen wordt klassikaal besproken en de leerlingen vullen op basis hiervan hun antwoorden aan en komen zelf tot een definitie van feodaliteit ten slotte vraagt de leerkracht aan de klas waar dat systeem van leenheer en leenman nu eigenlijk vandaan komt de leerlingen moeten samenwerken in drietallen ze krijgen drie korte teksten voorgelegd waarin telkens een historisch gegeven wordt beschreven zonder dat het gelinkt wordt aan het ontstaan van feodaliteit namelijk de invallen van de arabieren van de noormannen en van de hongaren vanuit deze historische gegevens moeten de leerlingen trachten te achterhalen waarom het feodaal stelsel is ontstaan op dit groepswork wordt klassikaal teruggeblikt wat is de hypothese van de verschillende groepjes op welke gegevens hebben ze zich gebaseerd drie verschillende leerkrachten zijn hieraan krijgen in de termen leenheer leenman feodaal het werk op heel verschillende wijze pak feodaliteit laten we even van dichtbij de verken ze de les rond feodaliteit aan in welke schilpunten bekijken les zullen de leerlingen het meeste inzicht v 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 s taal als struikelblok leerling als actieve leerder in de eerste lesopzet is er geen sprake van de leerlingen in het eerste voorbeeld moet echte talige interactie de leerkracht vraagt ten vooral luisteren en informatie in zich naar de betekenis van bepaalde begrippen opnemen ze kunnen niet zelf onderzoeken zoals feodaliteit en last deze door de leer hoe het precies ineenzit lingen verklaren het zijn typische invulvragen maar krijgen de uitleggen waarbij de leerlingen hun voor kennis op een bordje geprecies deze verwoorden vergelijk met de uitleg bij rein sentend de antwoord contextuele steun camatie er is geen echte begripscontrole den op de meeste vra brengt de middel er bestaat ook een grote kans dat er zich gen zijn letterlijk in de eeuwen als het begripsproblemen voordoen want alles tekst terug te vinden en ware tot even wordt talig uitgelegd voor leerlingen die de leerlingen worden weinig of geen voorkennis over de aangestuurd om het middeleeuwen bezitten zal het moeilijk zijn gegeven schema woordelijk te reproduce om te volgen feodaliteit wordt niet opge ren in de andere voorbeelden worden de hangen aan een rijke context met afbeel leerlingen aangezet om actief betrokken te dingen brainstorm e d er zijn weinig con zijn bij de les in beide lesopzetten moeten crete aanknopingspunten die hen helpen de leerlingen in groepjes informatie verwer om het begrip vulling te geven de leerlin ken in het tweede voorbeeld komt de infor gen zullen wellicht de nieuwe begrippen matieverwerking na de uitleg van de leer makkelijk kunnen reproduceren maar heb kracht de leerlingen mogen in groepjes van ben ze het echt begrepen vier een aantal vragen over het verschijnsel feodaliteit beantwoorden dit groepswork in de tweede en derde lesopzet is dat herneemt eigenlijk de uitleg van de leer anders in de introductie van de les gaat kracht in het derde voorbeeld daarentegen meer aandacht naar de verschillen in voor heeft het groepswork een andere functie de kennis en kennis van de wereld die tussen leerlingen moeten eerst in paren de informa de leerlingen bestaan leerkracht 2 bouwt tie verwerken om dan tot een definitie van via een leergesprek over de middeleeuwen feodaliteit te komen de uitkomsten van het een context op die toelaat om nieuwe paarwerk worden tijdens de klassikale begrippen beter te plaatsen hij vertelt over

nabespreking aangevuld en bijgestuurd de het even van een leenheer en leenman en leerlingen zijn in deze les het meest zelfstan schetst daarbij meteen een bepaald tijds dig aan het werk beeld het onevenwicht blijft echter bestaan wie taalvaardiger is en over de leerkracht als aanbieder of facilitator middeleeuwen meer voorkennis heeft zal het makkelijker kunnen volgen bij het laatste we zien drie verschillende leerkrachten aan voorbeeld kunnen de leerlingen zich de het werk de eerste leerkracht biedt de leer middeleeuwen het meest concreet voorstel stap voor stap aan legt nieuwe begrip len aan de hand van de illustraties en de pen uit bespreekt klassikaal de antwoorden concrete beschrijvingen uit het dagelijks op de vragen over de tekst en vult het scheinbare leven precies deze contextuele steun maar klassikaal in de tweede leerkracht maakt van de middeleeuwen niet iets abbrengt nieuwe begrippen aan omschrijft ze stracts maar brengt de middeleeuwen als en zet de leerlingen nadien aan het werk het ware tot leven de derde leerkracht zet de leerlingen actief nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang aan het werk om te achterhalen wat feodali den geent in de positieve vakken vraagt telt betekent en hoe het is ontstaan ze het wellicht iets meer vindingrijkheid van de baseren zich daarbij op con leerkracht om meer abstracte onderwerpen crete afbeeldingen een voldoende te concretiseren toch kunnen het zijn de heel wat onderwerpen dichter bij de leerlin klassikale brainstorm en een leerlingen zelf die aantal teksten de leerkracht gen worden gebracht of zijn meer interactie uiteindelijk hun ve werkvormen door bijvoorbeeld groeps stuurt bij stelt vragen zet hypothesen op werk met verdeelde informatie mogelijk ter de leerlingen aan tot naden tafel leggen illustratie een les rond de hefboom ken maar neemt nergens kansen weg door zelf een bedoeling van de les is dat de leerlingen het large uitleg te doer over het hoe en wat nut van hefbomen kennen en kunnen ver van feodaliteit het zijn de leerlingen zelf die woorden en dat ze in hun directe omgeving uiteindelijk hun hypothesen op tafel leggen toepassingen van hefbomen herkennen en de leerkracht scheidt een krachtige leerom kunnen orderer dit zou kunnen gebeuren geving waarbij de leerlingen zelf kennis kun vanuit een klassikale uitleg door de leer nen opbouwen en daarbij de nodige onder kracht waaruit een aantal toepassingen vol steuning krijgen gen lesopzet 1 een probleemoplossende opdracht waarbij de leerlingen vanuit en een les fysica onder de loep bepaalde toepassingen zelf de principes van de hefboom ontdekken lesopzet 3 de principes die aan de basis van de drie of een lesopzet die zich tussen beide in lesopzetten voor geschiedenis liggen kun situeert lesopzet 2 nen uiteraard ook op andere vakken wor illustratie 3 drie lessen over de hefboom leerkracht 1 vraagt of iemand als eens heeft gehoord van een hefboom of iemand kan zeggen wat dat is of een voorbeeld kan geven hij toont een tekening van ver schillende gebruiksvoorwerpen notenkraaker flesopener koevoet suikertang enz en zegt aan de leerlingen dat hefbomen in het dagelijks lever heel veel gebruikt worden hij vraagt aan de leerlingen wat deze voorwerpen gemeenschappelijk hebben waarvoor gebruik je dit instrument wat moet je precies doer wat gebeurt er dan de leerkracht brengt de leerlingen ertoe om het besluit te formuleren met een hef boom kan je makkelijker voorwerpen opheffen of verplaatsen bij wijze van voorbeeld wordt er in de klas een toepassing van een hefboom opge steld de leerkracht demonstreert met een plank en een houten blok hoe je

een zware doos boeken kan opheffen daarbij stelt hij gerichte vragen wat is het voorwerp dat moet worden verplaatst hij vertelt dat dit de last wordt genoemd vervolgens vraagt hij waar het punt is waar de hefboom op steunt of draait dit is het steunpunt ten slotte vraagt hij waar je de kracht zet die je nodig hebt om het voorwerp op te heffen dat wordt de macht genoemd de leerkracht tekent een hefboom op het bord en duidt daarbij met pijltje en label de macht het steunpunt en de last aan 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 de leerlingen lezen vervolgens een kort informatief tekstje over de verschillende soorten hefbomen waarin staat wat een last een macht en een steunpunt zijn daarin komen ze te weten dat er drie soorten hefbomen bestaan afhankelijk van waar de last de macht en het steunpunt zich bevinden met tekeningen erbij ten slotte vraagt de leerkracht aan de leerlingen om naar de tekening van de gebruiksvoorwerpen te kijken aan de hand van gerichte vragen duiden ze aan op de tekening waar de last de macht en het steunpunt zich bevinden en komen ze tot een ordening van de verschillende hefbomen de bevindingen worden genoteerd in een schema leerkracht 2 wijst de leerlingen aan het begin van de les op een zware doos boeken die vooraan staat de doos moet opgetild worden maar de leerkracht geeft aan dat het zo niet gaat de leerkracht vertelt de leerlingen dat hij ook een plank en een houten blok heeft meegebracht en vraagt de leerlingen of hij misschien met behulp daarvan de doos kan opheffen er wordt een hefboom opgesteld vooraan in de klas en de leerkracht demonstreert hoe hij werkt nadien mogen een aantal leerlingen vooraan komen en even proberen ze komen tot de conclusie dat een voorwerp opheffen met hefboom veel makkelijker is dan zonder vervolgens lezen de leerlingen een kort informatief tekstje waarin een hefboom gede finieerd wordt er wordt beschreven dat elke hefboom een last een macht en een steunpunt heeft daarin komen ze ook te weten dat er drie soorten hefbomen bestaan afhankelijk van waar de last de macht en het steunpunt zich bevinden met tekeningen erbij dit wordt achteraf klassikaal besproken de leerkracht wijst daarbij op de opstelling van de hefboom in de klas ten slotte krijgen de leerlingen een opdracht in groepjes van vier ze moeten een aantal concrete gebruiksvoorwerpen op de ontdektafel in de klas proberen te herkennen en te ordenen notenkraker flesopener pincet perforator schaar slazwierder suiker tang enz ze noteren hun bevindingen in een schema aan het einde volgt een klassikale bespreking waarin de bevindingen van de verschillende groepjes bij elkaar worden gelegd hoe hebben ze de voorwerpen op de ontdektafel ingedeeld de leerlingen corrigeren de indeling indien nodig op basis van hun bevindingen maken ze een onthoudblad waarop ze in hun eigen woorden de belangrijkste conclusies van hun waarnemingen noteren nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang leerkracht 3 wijst de leerlingen aan het begin van de les op een doos boeken die vooraan staat hij vraagt aan de leerlingen wie wil proberen de doos op te heffen als blijkt dat de doos te zwaar is voor de leerlingen vraagt hij hen of ze misschien weten hoe het anders kan hij wijst hen op een plank en een houten blok en vraagt of iemand een idee heeft de leerkracht laat een leerling demonstreren hoe het moet de leerlingen zitten vervolgens in heterogene groepjes van vier en krijgen vier opdrachten die ze achtereenvolgens in groep moeten uitvoeren aan de hand van materiaal in de klas de leerlingen krijgen daarbij geschreven instructies met

tekeningen bij de leerkracht loopt rond in de klas observeert en komt tussen waar nodig opdracht 1 de leerlingen moeten verschillende zware voorwerpen opheffen met en zonder hefboom wat is het verschil ze noteren hun bevindingen op een blad opdracht 2 de leerlingen moeten verschillende opstellingen van hefbomen uit testen ze zoeken uit bij welke opstelling ze de minste kracht nodig hebben en noteren dat opdracht 3 de leerlingen moeten een heel aantal concrete gebruiksvoorwerpen notenkraker flesopener pincet perforator schaar suikertang enz bekijken en de toepassingen ervan onderzoeken zijn er hefbomen bij ze proberen de hef bomen te ordenen naar soort en noteren hun bevindingen in een schema opdracht 4 de leerlingen moeten informatie opzoeken in een korte tekst over de verschillende soorten hefbomen daarin staat beschreven wat een last een macht en een steunpunt is ze komen te weten dat er drie soorten hefbomen bestaan afhankelijk van waar de last de macht en het steunpunt zich bevinden met tekeningen erbij dit gebruiken ze om hun ordening te maken aan het einde van de les volgt een klassikale bespreking waarin de bevindingen van de verschillende groepjes bij elkaar worden gelegd hoe hebben ze de voorwerpen ingedeeld waarom hebben ze dat zo gedaan op welke informatie hebben ze zich daarbij gebaseerd de leerlingen corrigeren de indeling indien nodig op basis van hun bevindingen maken de leerlingen een onthoudblad waarop ze in hun eigen woorden de belangrijkste conclusies van hun waarnemingen noteren deze drie scenario's leggen een aantal principes boven komen afhankelijk van zijn leer cipes bloot zoals ze ook zijn beschreven bij krachtstijl en de noden van de klasgroep de voorbeelden van de les rond feodaliteit deze voorbeelden zijn uiteraard slechts als in de derde lesopzet worden de leerlingen illustraties opgenomen maar ze geven wel het meest aangezet tot actieve deelname aan dat je als leerkracht zeer veel keuzes en interactie met de klasgenoten de leer kan maken bij een lesvoorbereiding meteen kracht ondersteunt en begeleidt daarbij het is ook duidelijk dat de keuze voor meer leerproces uiteraard zal elke leerkracht in interactief onderwijs stap voor stap gerealiseerd zijn concrete klaspraktijk zoeken naar de seerd kan worden en dat je hierin als leer meest passende en geschikte combinatie kracht kan groeien van elementen die in deze voorbeelden naar 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 wat hierboven staat heeft fundamenteel te de derde les illustreert telkens hoe mogelijke maken met de visie op onderwijs en leren struikelblokken voor de ex onthaalklassers het is eigenlijk niks nieuws deze inzichten kunnen worden weggewerkt via visuele staan ook beschreven in een artikel van ondersteuning intense interactie en groeps bogaert 2001 nieuw is misschien dat dit te werk extra ondersteuning maken heeft met de opvang van ex onthaaling en begeleiding voor klassers in de reguliere klas zijn we niet van mogelijke de ex onthaalklasser de oorspronkelijke vraagstelling afgeweken struikelblokken vloeien hieruit als het voor de ex ware voort een sterkere onthaalklassers ondersteuning en begeleiding van ex leerling kan de ex ont kunnen worden onthaalklassers iets extra's haalklasser helpen tijdens weggewerkt via het paarwerk de leer visuele onder met de beschrijving van de drie verschillen kracht kan tijdens het steuning intense de lesopzeften wil ik vooral duidelijk maken lezen van de tekstjes in interactie en dat ex onthaalklassers betrekken in de de groepjes tussenkomen groepswork reguliere les meer is met gerichte vra-

gen de keuze voor dan een trukendoos cwaarom denk je dit meer interactief bovenhalen het heeft lees dit nog es na wat staat hier aan de onderwijs kan fundamenteel te maken hand van illustraties kan de leerkracht begrip stag voor stag met het bovenstaande controleren en peilen naar de voorkennis van gerealiseerd leerlingen betrekken de nieuwkomers daarbij kan men steeds worden en als betekent dat je vol terugvallen op de rijke context die aan het leerkracht kan je doende openingen laat begin van de les is gecreeerd indien de hierin groeien in een lesopzet voor mogelijkheid bestaat kan deze context ook inzichtelijk leren inter nog uitgebreider aangeboden worden aan actieve werkvormen de ex onthaalklasser tijdens een steunles vertrouwen in competenties van de leerlin vooraf een lesopzet waarbij leerlingen als gen een krachtige leeromgeving is krachtig actieve leerders aan het werk worden gezet voor alle leerlingen zwakkere leerlingen biedt meer kansen om ex onthaalklassers hebben in een dergelijke context minder erbij te betrekken en impliceert dat er minder hood aan allerlei extra s aparte ingrepen nodig zijn lesmateriaal sesam een krachtige leeromgeving is ook aanwezig in de reeks sesam dit lesmateriaal biedt taken aan die de taalvaardigheid verhogen van taalzwakkere leerlingen de eer ste drie delen van de reeks 1 beetgenomen 2 slim bedacht 3 anders dan gewoon richten zich naar taalzwakkere leerlingen in de eerste graad secundair onderwijs en ook specifiek naar ex onthaalklassers de taken in sesam zetten de leerders actief aan het werk bieden heel wat interactiemogelijkheden zijn motiverend b v tekst met verdeelde informatie over goocheltrucs hoe zaag je een vrouw in tweeen sesam 1 en creeren een veilige leeromgeving voor de leerlingen in de meeste gevallen zijn nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang de steigers die in de basistaken van sesam zijn ingebouwd om de leerlingen te motiveren en te ondersteunen ook voldoende om er de ex onthaalklassers bij te betrekken wanneer ex onthaallassers toch vastlopen tijdens de uitvoering van de taken kan er gebruik gemaakt worden van de differentiatiemogelijkheden bij de taken meer hierover staat beschreven in de inleiding bij de reeks conclusie samenwerken met sterkere leerlingen en door de gerichte ondersteuning van de leer anderstaligheid is been probleem het is kracht een felt en dat is een groot verschil het is een felt dat onze maatschappij niet meer eenvormig is en als mensen trachten oplos een schoolbrede aanpak singen te vinden vanuit die uniformiteit dan geraak je er niet meer uit annelies de initiatieven die je als leerkracht in de klas dierick7 neemt om ex onthaalklassers to onthalen hebben uiteraard een grotere draagkracht ex onthaalklassers betrekken bij de regulie wanneer zich dat ook vertaalt op schoolni re les betekent niet automatisch dat je lets veau bij een aantal initiatieven op schoolni ni aparts moet gaan doen uiteraard zijn heel veau wil ik nu stilstaan wat interventies mogelijk en zinvol maar veel zaak van de hele school 13elangrijk is na te hangt of van hoe je les is gaan in welke mate opgebouwd of deze ook de opvang van ex onthaalklassers zou niet de les een ice daadwerkelijk een hulp beperkt molten blijven tot de verantwoorde context scheidt betekenen voor de ex lijkheid van de leerkracht nederlands of de klastitularis eigenlijk moet dit door het hele talige interactie onthaalklassers belang stimuleert motive rijk is na te gaan in welke schoolteam gedragen worden op diverse rend is en de leer mate de les een rijke con punten kan er vanuit het schoolteam ders actief aan het text scheidt talige in-

ter samengewerkt of overlegd worden over de werk zet actie stimuleert motive vraag hoe de opvang van ex nieuwkomers rend is en de borders het best gebeurt het uitwisselen van erva actief aan het werk zet ringen en ideeën kan op verschillende vlak dergelijke lessen bieden veel meer mogelijk ken gebeuren heden om ex onthaalklassers to betrekken het veronderstelt een reflectie op je klas een brede observatie van de ex ont praktijk maar het heeft een groot voordeel haalklasser wie is deze leerling hoe dile leerlingen hebben er baat bij sterkere functioneert hij in de les wat zijn zijn leerlingen voelen zich meer uitgedaagd door lacunes waarbij moet hij nog onder de probleemoplossende opdrachten en het steund worden vakinhoudelijk op vlak groepswork en kunnen een rol opnemen als van taalvaardigheid mentor voor de ex onthaalklassers de zwakkere leerlingen krijgen dan weer een op didactisch inhoudelijk vlak op welke extra steun in de rug door to kunnen manier kunnen we de ex onthaalklasser 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 layina0 ondersteuning bieden welke interven worden geboden voor anderen hangt de ties blijken goede resultaten op te leve verdere opvolging en begeleiding of van de ren een uitwisseling van werkvormen goodwill van de school en of de individuele methodieken materialen in het team leerkrachten daarbij is het vooral belangrijk kan heel verhelderend zijn oplossingen voor ogen te houden dat een positief kli liggen sours veel dichter dan men zou maat van samenwerking een preventief denken waarom niet een pedagogi kader vormt waar ex onthaalklassers maar sche studiedag hierover organiseren ook alle andere leerlingen de meeste voor of bij elkaar gaan observeren delen uit halen op organisatorisch vlak zijn er mogelijk samenwerking tussen vervolg en heden om de ex onthaalklasser indien onthaalschool nodig individueel te begeleiden in bij voorbeeld steunlessen kan er een versnuffelstages volgschoolcoach aangesteld worden zie in een aantal onthaalscholen is de werking onder wie in het schoolteam neemt van snuffelstages uitgebouwd nieuwkomers eindverantwoordelijkheid op zich over de kunnen tijdens het onthaaljaar gaan opvolging de ex onthaalklassers snuffelen in een reguliere klas die aansluit bij hun interesses en op vlak van evaluatie hoe worden de capaciteiten daarvoor vorderingen van de ex onthaalklassers wordt gebruik gemaakt gemeten hoe brengen we dit over eigenlijk vraagt van de 4 optionele uren naar de ouders de opvang van ex per week die in de onthaalklassers omzendbrief zijn voorzien geen apart beleid de opvang van ex onthaalklassers is geen positief hieraan is dat dit individuele aangelegenheid het is de ver of een aparte aan de betrokkenheid van pak hoogstens een antwoordelijkheid van de hele school potentide vervolgscholen aantal specifieke daarbij is interne en externe communicatie vergroot directies worden accenten in het zeer belangrijk het uitwisselen van ervarin gecontacteerd men pro taal beleid op gen ideeën en het delen van verantwoorde beert vanuit de werking lijkheden maken van de opvang van ex ont school van de onthaalklas de haalklassers niet noodzakelijk een extra vervolgscholen to sensibi belasting van de school eigenlijk vraagt de liseren voor de problema opvang van ex onthaalklassers geen apart tiek sommige scholen richten zich hierbij in beleid of een aparte aanpak hoogstens een eerste instantie op snuffelstages in het aso aantal specifieke accenten in het taal beleid om vanuit deze succeservaringen verder to op school zeer veel kan gebeuren in het werken aan doorstroming naar tso en bso verlengde van

wat in scholen al aan visie en andere scholen leggen het accent veeleer expertise aanwezig is ex onthaalklassers op een snelle maar wel zo effectief mogelijk die voldoen aan de voorwaarden van het ke doorstroming en integratie in het regulie gelijkekansenonderwijs gok kunnen als re onderwijs en opteren daarom vooral voor doelgroep leerlingen meegerekend worden stages in tso en bso op deze manier kunnen sommige ex onthaalklassers mee profiteren van de extra voordeel is dat leerlingen capaciteiten ont maatregelen die in het reguliere onderwijs dekken die hun gevoel van eigenwaarde nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang avarift doen toenemen b v antonio is zwak voor nochtans belangrijk is bij het lesgeven nederlands maar blijkt een hele goede wanneer je die beter kent kan je ook meer werkkraft voor houtbewerking een ander begrip en respect opbrengen voor hun voordeel is dat leerlingen zelf leren evalu gedrag in de klas vooral wanneer dat pro eren hoe ze het in een bepaalde richting blematisch is west ik nu de achtergrond doen en dat ze daardoor een realistische kennen en weten hoe hij moet wonen dan kijk krijgen op mogelijke toekomsttrajecten zou ik mij misschien anders instellen als hij anderzijds is het belangrijk dat de doorstro vervelend doet laeremans 2001 ming niet geforceerd wordt als de leerlin leerkrachten komen anderzijds vaak op gen te snel naar een vervolgschool worden een spontane manier heel wat over de gestuurd kan het effect averechts zijn ze nieuwkomers te weten net zoals bij de blijven sours eilandjes binnen de reguliere andere leerlingen een leerkracht vertelt hoe klas verliezen na verloop ze via een opstel in het engels meer achter van tijd hun motivatie grond kreeg over een nieuwkomer in de als de leerlingen te wegens te hoog gespan klas daar stond in dat ze in een mooie snel naar een nen verwachtingen of mis stad woonde met veal groan ze had daar vervolgschool sen de veiligheid en een bibliotheek en ging naar theater en de worden gestuurd ondersteuning van de ont bioscoop lk dank niet dat er iemand echt kan het effect haalklas om op terug te veal over dat meisje weet je durft dat ook averechts zijn vallen daarom is en blijft niet vragen vind ik ondersteuning en begelei ding van ex onthaalklassers in de reguliere sommige onthaalscholen lossen dit op door klas een must de leerlingen zelf een mapje te laten samen stellen dat ze meenemen naar de vervolg doorstroming van informatie over de school in dat mapje steken ze bijvoorbeeld ex onthaalklassers toetsen werkjes die weerspiegelen wat ze reguliere leerkrachten zitten vaak met het van vaardigheden hebben verworven in het probleem dat ze aan het begin van het afgelopen jaar het verslag van hun snuffel schooljaar niet goad weten om het wat stages dat kan aangevuld worden met oneerbiedig voor te stellen met wat voor gegevens uit intakegesprekken en observa vlees ze in de kuip zitten ze voelen zich ties onthaalscholen die een goede samen bovendien niet geplaatst om dat allemaal te werking met de vervolgscholen hebben gaan uitpluizen de leerkrachten kennen opgebouwd stellen aan het erode van het vaak de achtergrond van de nieuwkomers onthaaljaar de vervolgscholen op de hoogte niet en vinden dit jammer ze geven aan dat van de vorderingen en vaardigheden van relevante informatie over de nieuwkomers hun ex leerlingen tous toets aanvang secundair anderstalige nieuwkomers tasan vanaf eind dit schooljaar kunnen onthaalscholen ook gebruik waken van de tasan toets aanvang secundair anderstalige nieuwkomers de toets

meet de taalvaardigheid van anderstalige nieuwkomers die na een jaar onthaaldas doorstromen naar de eerste graad secundair onderwijs hij is niet bedoeld om leerlingen te selecteren of 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 naar een bepaalde richting te orienteren maar geeft een objectief beeld van wat nieuwkomers reeds aan taalvaardigheid hebben verworven en wat nog niet deze informatie kan naast andere elementen meegenomen worden bij de beslissing rond de doorstroming van de leerlingen bovendien geeft ze de vervolgscholen een beeld van wat ze van de ex onthaalklassers mogen verwachten aan deze toets zal ook dia gnostische informatie gekoppeld worden bij mogelijke lacunes op vlak van taalvaardigheid zullen gerichte acties voor ondersteuning worden gesuggereerd gysen e a 2002 uitgave voorzien tegen voorjaar 2003 vervolgschoolcoach samenwerking met andere partners organisatorisch werken een aantal scholen met een vervolgschoolcoach ze gebruiken een breder vangnet uitbouwen voor ex ont hiervoor reguliere middelen vanuit het ont haalklassers veronderstelt dat er een posi haalonderwijs het is een contactpersoon tieve samenwerking bestaat tussen de een snort go between tussen de onthaal school en andere partners zoals clb school en de leerkrachten en directie van de schoolopbouwwerk onthaalbureau wel vervolgschool tijdens het onthaaljaar kan zijnsorganisaties het kan ook zeer interes de vervolgschoolcoach de snuffelstages sant zijn om goede praktijken en ideeën uit mee opvolgen en begeleiden ook na het te wisselen met andere vervolgscholen dit onthaaljaar kunnen de ex onthaalklassers laatste is ook een aandachtspunt in de wer bij deze coach terecht voor problemen op king van het steunpunt nt2 bijvoorbeeld in gebied van leerstof of als vertrouwensper het vormingsaanbod voor reguliere leer soon gegevens over vorderingen van de krachten met ex onthaalklassers ex onthaalklassers kunnen teruggekoppeld worden naar de onthaalschool omgekeerd aandachtspunten voor het beleid kunnen vragen vanuit het reguliere onderwijs beantwoord worden door de onthaal bovenstaande initiatieven zijn momenteel leerkrachten de vervolgschoolcoach kan nog te weinig onderbouwd door het beleid ook voor een vlottere communicatie zorgen nog veel hangt of van de goodwill van de met de ouders van de ex onthaalklassers leerkrachten en de scholen daarom enkele in het begin kan het gebeuren dat de ver suggesties voor het beleid die op lange ter volgschoolcoach op wantrouwen van de mijn een aantal problemen structureel kun vervolgscholen botst omdat men er moeite nen oplossen in de lerarenopleiding zou de heeft om de inmenging van een buiten opvang van anderstalige nieuwkomers de staander te aanvaarden het blijkt een pro nodige aandacht moeten krijgen in het curri ces van lange adem te zijn waarbij het ver culum omdat het in de toekomst alle leer trouwen langzaam wordt opgebouwd krachten aanbelangt dit veronderstelt ook meer wederzijdse betrokkenheid tot stand dat er werk wordt gemaakt van een degelijk brengen kan bijvoorbeeld door een dag te statuut voor de onthaalleerkrachten er is organiseren waarbij een klas van de ver verder hood aan een meer gedifferentieerd volgschool samen met de leerkrachten een leertraject voor anderstalige nieuwkomers bezoek brengt aan de onthaalschool ze zouden afhankelijk van hun leeftijd hun vooropleiding hun verblijfsduur en hun vor nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang deringen de kans moeten krijgen om een verantwoordelijkheid op school en in de meer of

minder intensief leertraject te vol klasgroep de opvang van ex onthaalklas gen de verschillende sers in de reguliere klas is bovendien geen doorstroomperspectieven apart verhaal het sluit naadloos aan bij wat de opvang van zouden moeten worden al jaren is gerealiseerd door het onderwijs ex onthaalklassers onderzocht zeker voor voorrangsbepaling ovb de verwezenlijking is vooral een 16 ers met daaraan gen van ovb met de aandacht voor taal kwestie van goed gekoppeld een duidelijk vaardigheidsonderwijs en nederlands als onderwus referentiekader met doel instructietaal zijn ook voor ex onthaalklas stellingen voor het eerste sers een grote troef het huidige beleid in onthaaljaar bovendien acht genomen moet vooral inclusief naar zou er voor alle reguliere leerkrachten een oplossingen worden gezocht om ex ont praktische handleiding moeten komen met haalklassers beter te betrekken bij de regu suggesties en tips over de opvang van ex liere lessen dit heeft niet alleen voordelen onthaalklassers voor de ex onthaalklassers ook de andere leerlingen profiteren er mee van besluit een aparte aanpak dit is zeker een pluim voor leerkrachten en directies die al jaren begaan zijn met de de opvang van ex onthaalklassers is vooral opvang van ex onthaalklassers en met val een kwestie van goed onderwijs van ver len en opstaan allerlei interessante initiatie trouwen hebben in de capaciteiten van de ven en acties uit de grond hebben leerlingen van het durven in vraag stellen gestampt laten we hopen dat er nog vele van de eigen praktijk en van een gedeelde volgen griet ramaut steunpunt nt2 ku leuven blijde inkomststraat 7 3000 leuven grietramaut arts kuleuven ac be noten 1 door meer details omtrent de regeling zie omzendbrief 23 07 2001 op de website nieuwkomers die tijdens het schooljaar zijn ingestroomd en op het erode van het schooljaar onvoldoende de onderwijstaal beheersen om te kun nen volgen in een reguliere klas kunnen een tweede jaar volgen in de onthaalklas 2 vanaf nu zal ik anderstalige nieuwkomers die vanuit de onthaalklas zijn doorge stroomd naar het reguliere onderwijs ex onthaalklassers noemen 3 met dank aan mie sterckx en nora bogaert voor hun inbreng n 32e jaargang nummer 2 nov dec 2002 4 het actie onderzoek werd uitgevoerd door de werkgroep anderstalige nieuwkomers van het steunpunt nt2 in de schooljaren 2000 2001 en 2001 2002 met de mede werking van thesisstudentes karolien laeremans en sole alleman er is voor geko zen om de anonimiteit van de scholen en de leerkrachten die geciteerd worden te behouden met dank aan scholen leerkrachten die zo vriendelijk waren om ons te laten observeren in hun klas en die tijd vrijmaakten voor een gesprek 5 een meer uitgebreide beschrijving van deze interventiemogelijkheden vindt u in sterckx 1997 6 belangrijkste inzicht waartoe de leerlingen zouden moeten komen dat er rond 800 onrust heerste door invallen van noormannen arabieren en hongaren door die invallen gingen mensen zich meer groeperen zodat ze beter beschermd waren zo is het feodaal stelsel ontstaan waarbij de leenheer meestal add zich liet beschermen door leenmannen in roil voor kost en inwoon gevolg van deze maatschappelijke structuur was we dat europa heel sterk verbrokkelde verwijzing eindterm 2de graad 7 annelies dierick voormalig drifvende kracht achter het onthaalbureau kom pas gent tijdens een interview op 14 12 2000 bibliografie bogaert n genezen of voorkomen taalbeleid en de zaakvakken vonk 31 1 sept okt 2001 themanummer taalbeleid p 44 57 gysen s g ramaut m sterckx tasan toets aanvang secundair an-

derstalige nieuwkomers leuven centrum voor taal en migratie steunpunt nederlands als tweede taal 2002 proefversie laeremans k anderstalige nieuwkomers in de reguliere klas in het secundair onderwijs een onderzoek op basis van observaties en interviews ku leuven eindverhandeling 2001 ramaut g werken aan taalvaardigheid met anderstalige nieuwkomers in de onthaal klas en in de reguliere klas in praktijkgids basisonderwijs rubriek leerlingen zorgver breiding juni 2002 p 1 54 sesam inhaalbeweging taalvaardigheid aanvang secundair onderwijs 1 beetgenomen 2 slim bedacht 3 anders dan gewoon leuven steunpunt nt2 2002 sterckx m met vereende krachten decentrale opvang van anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs vonk 26 5 mei juni 1997 p 22 36 van montfort m verslag van het overlegplatform anderstalige nieuwkomers van don derdag 6 juni 2002 schoolopbouwwerk maasmechelen intern document nov dec 2002 nummer 2 32e jaargang